

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Főter. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja.

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyedévre 2 korona

Tanítóknak egész évre 4 kor.
fél évre 2 kor.
Egyes szám ára 20 fillér.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES RTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadóhivatali előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja

Egy háromhasábos petitsor terfoglata 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás után 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor 40 f.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Felhívás előfizetésre!

Lapunk jelen számával a „Gömör-Kishont“ tizenhatodik évfolyamának utolsó negyedét kezdjük meg. Következésképpen *mindenféle egyéni és magánérdektől menten*, egyenesen haladunk azon az úton, melyet e lapnak hivatása kijelölt, t. i. hogy a megyei közélet hítele naplója, s részrehajlatlan bírálója legyen e lap. Bennünket nem befolyásol sem jobbra, sem balra semmi; keresünk az igazságot s törekszünk és bátorítunk arra, hogy az igaz érdemeket elismerjük, a csalóka, üres látszatot pedig megmosolyogjuk vagy megőrjünk, hogy a közélet, végre valahára a nemzet javára egészséges irányban haladjon.

Lapunk előfizetési feltételei a régiek; ugyanis:

Egész évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.

Rimaszombat, 1895. október 1.

A „GÖMÖR-KISHONT“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

Uj papok.

Korszakalkotó átalakuláson megy keresztül Magyarország társadalma; az életrehozott egyházi-politikai reformok, melyeknek szükségét több évtizedes tapasztalás és a népek józan ösztöne próbálta ki, életbe lépnek és segélyükkel a társadalmi fellegősnak egy egészen új világa nyílik meg a modern nemzedék előtt. A családalapítás és magánrendezkedés viszonyait ezentúl az állam — a társadalomnak jogi testülete — szabályozza, hogy végét szakítsa annak az áldatlan tusának, melyet a vallásfelekezettek vívtak az egyén fölött a bölcsőtől kezdve a koporsóig.

T Á R C Z A.**A portás.**

Irta: KOZMA ANDOR.

A esőndes, néptelen, arisztokratikus utca legméltóságtelegesebb kapujába, lassan, kényelmesen és egyhangúan folydogált Vajnák György portás élete.

Vajnák György itt született a palotában, negyvenöt évvel ezelőtt. Nyolcz éves korában már a grófék libériáját hordozta. Kezdte, mint groom; folytatta mint inas, lakáj, komornyik s még harmincz éves sem volt, mikor elhunyt apja örökségeként rászállott a portási hivatal.

Ez a hivatal pedig a legjobb tán az egész világban. Voltaképp csak dus penzió, a szolgálai hűség kegyes jutalma. Szép lakás, kétszázforintos bunda, huszonötforintos prémezett kalpag, aranyrózsás, pofonesapott kalap, téli, nyári, tavaszi, őszi libéria, fűtés, világítás, konyhai maradék, pincejutalék, fizetés, tekintély, bizalom, borralaló s még száz egyéb előny jár vele. Dolog ugyszólván semmi, csak bizonyos kötelesség. A kapuban vagy a kapualjba helyezett légvonatmentes kristálykalitkában kell a portásnak tartózkodni szünetlenül. Alázatosan kell köszönteni a grófi család jövő-menő tagjait és vendégeit, segíteni kell a kocsiba szállásnál s végül gorombáskodni kell minden olyan vakmerővel, a ki nem méltó arra, hogy a ezimerrel s a kilencz águ koronával diszitett főkapun tolakodjék be a palotába. Magától értetődik, hogy ezenfelül kötelessége a portásnak simára borotválkozni s bajusz és szakál helyett egypár jó gondozott kotlettel beérni.

Az új törvényekkel új rend, és az új renddel a közéletnek új faktora lépnek elő. Bizonyára minden új intézménynek beillesztése a régi rend keretébe nehézségekkel szokott járni; a tájékoztatlansággal s a sok titkos és sértett ambícióval küzdő új institucziók mindig döcögősen indulnak utnak; sok rozszakaratot kell legyőzniök s a legnagyobb erőfeszítéssel kell bebizonyítaniök életképességüket és szükségességüket, hogy létjogosultságukat igazolhassák.

S az ugynevezett egyházipolitikai roformoknak még az a nagy hátránya is van, hogy ellenesei a vallásfelekezeti érzékenységet, a hitélet sohasem elemezhető tényezőit vonszolhatják elő, és egy egész nagy testület — a mi intelligenciára és külső tekintélyre nézve akár társadalmi osztálynak is beillik — a maga fényes multjára hivatkozással egyenesen a vallás elleni támadásnak tartja öket.

Bizonyára csak vélt és a szenvedélyek által felzaklatott sérelmek ezek, a melyeket azoknak áll módjában megdönteni, a kik arra vállalkoznak, hogy az új rendet a társadalom köztudatával és közfelfogásával összeegyeztessék. Ha az a testület, melyet az államkormány az egyházipolitikai törvények végrehajtására és alkalmazására összeválogatott, minden szellemi és erkölesi erejével arra törekszik, hogy a törvényekben lefektetett nagy elvek a gyakorlatban érvényesüljenek, ugy bizonyára meg lesz a kívánt siker és a ma még hatalmasan hullámozó szenvedélyek lármája rövid idő alatt elesöndesül.

Némi aggodalmat ugyan lehetetlen eltitkolnunk. Az idő maga is, mely a reformok gyakorlati keresztülvitele végett rendelkezésre állott, tényleg igen kevés volt; másrészt a társadalom tekintélyes része előtt olyannyira ellenszenvesek

voltak az új rend törvényei, hogy még a tisztviselői apparatust is nagy erőfeszítéssel lehetett összeállítani, s a mi legfőbb, ez az apparatus aligha rendelkezik annyi megbízhatósággal, a mennyi az állami előbbi funkcionáriusainál — a papi testületben — kétségtelenül megvolt.

Az anyakönyvvezetők legtöbbsnyire a körjegyzők közül lettek kinevezve. Azok a köztisztviselők ezek, a kik legtöbb dologgal vannak megterhelve és legmostohábban jutalmazva. A vállalkra nehezű feladatok súlya mellett az anyagi gondok hátrányaival is küzdenek s most újra egy nagy rendszernek a keresztülvitelét, megalkotását várják tőlük és új munkájokat a régi szűkmarkussággal fizetik meg.

Pedig kétségtelen, hogy az egyházipolitikai reformok sikere ma már az ő kezeik közé van letéve. Ök az új rendnek új papjai, a kik diadalra vezethetik vagy elbukthathatják a modern jogrendek elveit és intézményeit egyaránt. Vállukon keresztül nyulik a magyar trikolcra, s a rajta diszló korona nevében szentesítik a családalapítás formáját. S a régi rendnek testülete igen emberies és könnyen megmagyarázható féltékenységgel tekint nem a trikolorra, se nem a koronára, hanem az új papokra, kiknek törvényes jogait a maga bibliai és évezredek hagyományával összeegyeztetni sehogysen tudja.

Gondolják meg az új papok, hogy örökös, erős ellenörzés alatt állanak és vessenek számot saját erkölesi erejükkel és a nagy feladatokkal, melyek megoldását a magyar nemzet aggódva várja tőlük. Az a trikolor, mely vállukat ékesíti, emlékeztesse öket arra, hogy egy nemzet szolgálatában viselik azt, s az a korona serkentse, hogy az állami gépezet rendszeres működéséért minden erejükkel elő kell segíteniök.

Mikor Vajnák György ezt a pompás állást megnyerte, a kegyelmes grófné csak egyet kívánt tőle. Azt, hogy vegye feleségül egyik hervadt komornáját, a kire a kegyelmes grófné már ráunt, akit mindazonáltal hosszú, hű szolgálataért meg kellett jutalmazni s el kellett helyezni.

Természetesen, az ifju portás szó nélkül teljesítette a kívánságot, bárha feleségét soha sem látta azelőtt, mert az lenn szolgált az egyik uradalom kastélyában, a hol a grófék az év nagyobb részét töltötték.

Tizenégy évi esőndes, unalmas házasság után a portás ugy meghozott, mint egy urasági szalonbuldog; a portásné ellenben teljesen elhervadt, lesaványodott s végül hektikában meghalt.

A grófék figyelmeztették a portást, hogy egy éven belül igyekezzék megint megházasodni, mert hivatala feltétlenül feleséges embert igényel. A portás alázatosan megkérdezte, hogy a kegyelmeseknek nines-e megint valami elvenni valójuk. De most nem volt. Georges ne legyen olyan lusta — mondá a kegyelmes grófné — hanem nézzen ezuttal maga tisztességes feleség után.

A portás tehát tisztességes feleség után nézett a kapuban. A temérdek idő alatt, mikor a grófék nem voltak Budapesten, ő már reggel hétkor kitett egy székét a kapu elé s kövér kezében a friss ujságot terpesztgetve, a piacra szállingozó hölgyvilágon legeltette behizott szemét.

A portás igen nagy tekintély volt a városrészben s minden aramenő eselédleány alázatosan köszönt neki. Ő lustán és gögösen bicezentett vissza s magában dünyögte: ezt sem veszem el, ezt sem, ezt sem.

— De ezt igen! — mondá végre egy napon, a mint egy aranyos, kívánatos, gömbölyded kis szobaczieza

köszöntés nélkül surrant el mellette. A portás egészen beleizzadt, míg utána nézett a formás alaknak, melynek fején ingerkedve lebegett a fehér bóbítás szobaleány, főköttő.

A portás mindjárt kieszelte, hogyan ismerkedjék össze a leánnyal, akit jövendőbelijének szemelt ki.

Mikor az visszajött s pajkosan sietett volna tovább, megszólította.

— Ej, ej galomban, hát a jöreggelt kívánás hol maradt?

— Ahol az ismeretség, — felelé eselédelmességgel a nevető leány. — Hiszen portás bácsi, én magát nem is ismerem.

A portás aztán nagy méltósággal megmagyarázta neki, hogy az lehetetlen. Őt mindenki ismeri s tartozik is ismerni, aki ránéz erre a nagyuri kapura. Azt mindenki tudja, hogy ez a Keselykeőy grófi palota kapuja s hogy aki ebben a kapuban ül, az a Keselykeőy grófi portás. Az pedig olyan állású ur, a kit illik köszönteni s még hasznos is lehet ilyen szép kis leánynak, mert hát nem lenne rossz portásné asszonyságnak lenni — ugy-e?

A kis szobaczieza azt hitte, hogy a portás bácsi csak tréfál. De miután már egy hétig mindennap arra ment s mindennap szóba áll a diszes, elhizott férfiával, rémülten bizonyosodott meg a felől, hogy belőle csakugyan portásné lesz előbb-utóbb.

A leány a pödrott bajszu, karsu fiatal legényeket szerette s ezt a levakart ábrázatu, pohos, idősés özvegy embert férjül utálatosnak találta. De mégis érezte, hogy ez ember hatalmas állásának, a palota földszintjén lévő szép tágas lakásnak, a parkirozott palotaudvarnak, a kínálkozó biztos jólétnek — ő nem lesz képes ellentállni.

HIRDETMÉNY!

Alólírott van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy budapesti és bécsi bevásárlásomról megérkeztem s széles körű összeköttetéseimnél togra azon kellemes helyzetben vagyok, hogy raktáramat a legszebb tárgyakkal láthattam el, ugymint:

Férfi kalap- és nyakkendők, leány- és női kabátok, a legújabb modellek női kalapokban, kézimunka- és díszműárakban, melyre bátorokodom a nagyérdemű közönség figyelmét felhívni.

Egytuttal nem mulaszthatom el szives tudomásul adni, hogy a Szontagh-féle házban főnálló üzletemet átadtam és így összpontosítva teljes figyelmemet **új üzletem kiterjesztésére** fordíthatom.

Midőn tehát a gyors és pontos kiszolgálásról a nagyérdemű közönséget biztosítom, egytuttal az eddig tapasztalt pártfogásért őszinte köszönetem fejezem ki, — és kérem azt részemre továbbra is fentartani. — Kiváló tisztelettel

REISZ JÓZSEF.

Lapunk jelen száma 6 oldal.

A liberalizmus végleges diadala egyedül tőlük függ. Ha hazafias önzetlenséggel, szilárd jellemmel s férfias kötelességtudással hiven fel-
lelnek meg a feladatoknak, melyekre vállalkoztak, úgy egy korszakalkotó fordulópont minden fenye-
őket illeti majd, de ha gyöngeségből elejtik a nagy elveket: a bukás szegényében velők egy egész nemzet lesz kénytelen megosztolni.

Szabadelvű haladás: ez a nemzet életképes-
ségének tűzpróbája; viszont a tehetetlenség a nemzeti élet lélekharangja volna. Előre tehát új rendnek új papjai: a magyar trikolor és a magyar korona szent nevében!

Gömör-Kishont t. e. vármegye megyebizottsága által Rimaszombatban, 1895. évi október hó 9-ik és következő napján tartandó közgyűlés

tárgysorozata:

1. Alispáni jelentés a vármegyei közigazgatás egy-egyed-évi állapotáról.
2. A törvényhatóság, közigazgatás, árva- és gyámhatósági kiadásairól szerkesztett 1896. évi költségvetés és a vm. állandó választmányának ez érdemben hozott határozata.
3. A törvényhatósági virilis bizottsági tagok 1896. évi névjegyzékének bemutatása.
4. A jövő évben szükséges vmegyei pótdadók menyiségének megállapítása.
5. F. év végével a vmegyei bizottságból törvény értelmében kilépendő bizottsági tagok helyeinek törvény szerű választás útján leendő betöltése.
6. Ó felsége személye körüli m. kir. miniszterium leirata Albrecht főherceg elhunyt alkalmából intézett részvétliratra vonatkozólag.
7. Kir. belügyminiszterium távirati értesítése László kir. herceg ő felsége elhunytáról.
8. Belügymin. rend. Horváth Lajosnak állami anyakönyvi felügyelővé történt kinevezéséről.
9. Belügyminiszteri rendelet a betegápolási valamint katonaszállásolási pótdadók ügyében.
10. Belügyminiszteri rendelet a cigányesapatok kőborlásának megakadályozása tárgyában.
11. Kereskedelmi miniszteri rendelet a Miskolcon létesítendő agyagipar-szakiskola ügyében.
12. Földmívelési miniszteri rendelet a vármegyei mezőgazdasági szabályrendelet tárgyában.
13. Az ezredéves történeti felvonulás végrehajtó bizottságának előterjesztése a díszmenet tervének kivetele érdekében.
14. Trenesén vármegye átirata a pápai nuncius magyarországi utazása tárgyában.
15. Torontál vármegye átirata Rudolfsnad község árvízkarosultjai érdekében.
16. Csanádmegye átirata a népoktatás államosítása ügyében.
17. Békés vármegye átirata az országgyűlési képviselő-választásra vonatkozó törvények módosítása tárgyában.
18. Szabolcs vármegye átirata a Margitszigetnek országos költségen való megszerzése tárgyában.
19. Kőszvár város törvényhatósági bizottságának átirata a hírlaphirdetési bélyegilleték eltörlése tárgyában.
20. A vármegyei közigazgatási bizottság féléves jelentése
21. Alispáni jelentés a vármegyei pénztárak időszaki vizsgálatainak eredményéről.
22. Alispáni végzés a fűrészi tüzkárosultak javára kiutalványozott 200 fnt rögtöni segély tárgyában.

23. Alispán jelentése a Simonyitól Martonfaláig vezető községi út ügyében.
 24. A körjegyzői csoportok új beosztása ellen beadott felelőbeszések.
 25. A selyemtenyészés emelése ezérljából kiküldött miniszteri meghatalmazott megkeresése a községi faiskolák rendezése ügyében.
 26. Az országos magyar színészegyesület kérvénye. 27. Ügyvézi vélemény a Helya község és a Coburg hercegi uradalom között létrejött adásvétel ügyében.
 28. Ügyvézi vélemény a „Rimavölgyi vadásztársulat” alapszabályainak megerősítése kérdésében.
 29. Ügyvézi vélemény a radnóti önkéntes tüzoltóegylet alapszabályainak megerősítése tárgyában.
 30. Számvevőségi előterjesztés Reeske község szegényalapjára vonatkozólag.
 31. Számvevőségi jelentés A-Szálkók község 1895. évi költségvetése tárgyában.
 32. Szolgabírói, illetve számvevői jelentések Tiszolcz községi szegényalap számadása tárgyában.
 33. Putnok község kérvénye a putnok-dienesfalvi tvh. utvonat ügyében.
 34. Szabirói jelentés F.-Szálkók község 1895. költségvetése ügyében.
 35. Zádorfaljai körjegyzőség közegeinek kérvénye a körjegyzőség ezélszerűbb beosztása iránt.
 36. Benediety Kálmán felelőbeszése Dobsina város képviselőtestületének 65. sz. határozata ellen.
 37. Kvaszni Mária kérvénye kórházi gyógydíjainak elengedése iránt.
 38. Özv. Martinyi Jánosné kérvénye néhai férje 1/4 évi utbiztosi fizetésének utalványozása iránt.
 39. Krompaszky István harkácsi plébános előterjesztése Harkács és Sánkfalva községek számadásaira nézve.
 40. Molitörizs István és Szontagh Zoltán főszolgabírók szabadság iránti kérvényeik.
 41. A vármegyei községek költségvetéseinek és számadásainak jóváhagyása érdemben előterjesztett számvevőségi jelentések.
 42. Több rendbeli — a vármegyei gyógyalaphól előlegezett — vagyontalanság okából bahajthatlan kórházi ápolási költségek törlesbe hozatala.
- Ezeket kivül még a közgyűlés határnapjáig beérkezendő s közgyűlési elintéztést igénylő egyéb ügyek.

A gömörmegeyi orvos-gyógyszerész egylet vándorgyűlése Csetneken.

(Szept. 30.)

A gömörmegeyi orvos-gyógyszerész egyesület egy régebbi közgyűlésén Ruber J. dr. indítványára elhatározta, hogy vándorgyűléseket tart a vármegyében; az eszme életrevalónak és helyesnek bizonyult máris, mert az eddig tartott két vándorgyűlés igazán minden ízében sikerült, s a hozzájuk fűzött ezélok a megvalósuláshoz mindjebban közelednek.

Most — szeptember hó 30-ikán Csetneken volt a vándorgyűlés az egylet érdemes elnökének: *Török János*nak elnöklése alatt. Ott voltak: Dr. Löcherer Tamás és dr. Kármán Aladár Rimaszombatból, dr. Ruber József, dr. Auerbach Lajos, dr. Hajtsi Sándor Rozsnyóról, dr. Hoensch G. Jolsvárol, dr. Geseheit József Pelsőzról, dr. Gaál Gusztáv Tornallyáról, Weiner N., Kengyel János dr., Draehsler A. dr., Orient Gyula gyógyszerész Csetnekről, kik a gyűlésre érkezett vendégeket magyaros vendégszeretettel látták el, amennyiben maga a város csak annyiban járult hozzá a vándorgyűlés előmozdításához, hogy a tanács- és nagytermet átengedte.

Délután 4 órakor együtt volt a társaság az Orient vendégszerető családjánál, honnan a mintaszerűen beren-

dezett s kényelmes, jól felszerelt laboratoriummal összekötött gyógytár megtekintése és izletes ozsonna elköltése után a esetneki ritka műremeket képező s tiszta góth stýlben épült ág. ev. templom megtekintésére vonultak a vendégek, kiket itt Bartholomaidesz lelkész kalauzolt. A ritka szép s nagy templom, mely valószínűleg a XII-ik század végén épült s egyike a hazánkban leg-
régibb idő előtt épült templomoknak, rendkívül meglepte a nézőket. 1863-ban renoválták a templomot, de még most is látható egy szép fresko kép. A templomban több történelmi nevezetességű sírbolt van: a Bebek sírja, melyről gipsz levonatot vesznek a millenáris kiállításra, Csetnekié stb., látható továbbá egy keresztelő medence 1454-ből, melyet a Mátyástemplomnak akartak megvásárolni. — Az illusztris orvosi társaság egy óra hosszig időzött a templomban s innen ment a város házára a közgyűlésre, melyet dr. *Török János* elnök szép ádviáló beszéddel nyitott meg. Ebben az érdem elismerésének meleg hangján emlékezett meg dr. *Kengyel János* neki városi orvosról, ki épen most tölti be orvosi működésének 25-ik évét. A tiszteletre méltó s rendkívül szerény férfiú, ki hivatását e negyedszázadon keresztül lankadatlan buzgalommal, nemes önfeláldozással s sikeresen teljesítette, rokonszenves önyéniségével is megnyerte kártársai és a község szeretetét, s a szenvedő emberiség érdekében kifejtett lelkes működésével embertársai becsülését mindig kiérdemelte. Epen ezért a gyűlésen megjelent, s távollévő kártársai is az elnökkel együtt szíves örömet fejezték ki őszinte elismerésüket és jókívánásukat derék kollegájuknak. A terembe lépésekor zajos, szünni nem akaró éljenzéssel fogadták őt, kit az ünnepletés, s az igazi elismerés ez egyszerű, de lelkes megnyilatkozása láthatólag meghatott.

Ezután a mult ülés jegyzőkönyvét olvasta fel *Dr. Löcherer Tamás* titkár, majd az egylet pénztárnoka távollétében *Dr. Kármán Aladár* adott számot az egylet vételeiről és kiadásairól s vagyoni állásáról. A titkári bejelentések következtek ezután. Az egyesület felirt a belügyminiszterhez, hogy engedje meg minden orvosnak az országos gyógyalapha való rendelést, s változtassa meg a legutóbb erre vonatkozólag kiadott rendeletek kézzelíróhatóan beigazolt helytelenségeit. E jogosult kérelmét az egyletnek a belügyminiszter persze jogosulatlanok és nem teljesíthetőnek találta és elutasította. — A tisztí orvosi vizsgálat eltörlésére vonatkozó kintűnően megszerkesztett felíratra még nem válaszolt a miniszter semmit.

Szakelőadások is voltak a közgyűlésen. *Dr. Löcherer Tamás*, *Dr. Kengyel János* és *Dr. Török János* orvosok és *Orient Gyula* gyógyszerész tartottak orvos- és gyógy-szerész tudományi szempontból igen érdekes és jelen voltak osztatlan figyelmét felébresztő felolvasásokat, *Dr. Ruber J.* és *Geseheit J. dr.* pedig szóbeli rövid szakelőadást tartottak.

A közgyűlés 1/8 után ért véget az elnök éltetése közben. Ekkor a szomszédos nagyterembe vonult a társaság, s helyet foglalt a díszes és izlésteljesen felterített asztal mellett. Ekkor még megjelentek: *Bartholomaidesz* ág. ev. lelkész, *Szontagh Andor* és *Kirinyi Béla* esetneki földbirtokosok; *Komoróczy Miklós* tornatanár és *Guttlahn M.* Rozsnyóról. A fehér asztalnál kintűnő hangulat kerekedett, mit fokoztak a jó borok s izletes étel-
lek. Felköszöntött *Orient Gyula* mondott; szép szavakkal és csinos, kerékded tósztaban lelkesen éltette *dr. Kengyel Jánost*, a jubilánst, kinek jólétéért mindenki szívesen koczcintotta és írtette poharát, később verses felköszöntőben általános tetszés mellett köszöntötte fel *dr. Török Jánost* az egylet érdemes elnökét.

A bankett közben szép jelenet volt, s kellemes meglepetést szerzett, mikor a szomszéd szobában megszólalt a csetneki dalárda s egy alkalmi darab eléneklése után Nagy, volt tanító talpraesett beszédet intézett a jubilans *dr. Kengyel János*hoz, kinek tiszteletére kirukkolt a dalárda, ki néhány csinosan előadott dallal kedveskedett.

Egy-két szavazaton fordul meg a konzervatív ügy. Magam nem mehettem fel érte, mert még vagy öt helyre sietek szavazatért.

— Igenis, méltóságos báró ur, értettem s megyek. És a portás ment egyenesen arra a kis melléklépcsőre, amely a portálakásból vezetett fel a könyvtárszobákba. Ezen át szöktak a grófék a kényelmetlen vendégek elől megszökni.

Ez a melléklépcsőre nyíló ajtó azonban, szintén be volt csukva.

— Sebaj, dörmögé a portás és sietett a szekrényhez, amelyben egy második kulcs is szokott lógni, hogy sürgős esetben a portás akkor is feljuthasson az emeletre, ha a grófék azt belülről lezárták s a kulcsot lehúzták.

De a másik kulcs nem volt a szekrényben. Hová lehetett? Tán az asszony tudja megmondani. — Maresa! Maresa! . . . Hol vagy Maresa? Semmi válasz.

Elment volna az asszony valahová a másik kapun? Dehog; hisz az be van zárva, ha a grófné nincs Budapesten. De a portásék eselődje is azt állítja, hogy a portásné nagysága két órával ezélezt bement a szobába s azóta ki sem lépett onnan.

Már pedig a szobában nincs. Hát hol lehet? . . . töprengett a kövér portás.

És szeme a melléklépcső zárt ajtajára s a nyitott szekrényre esett, melyből hiányzik az a kulcs! . . .

A portás lassú, hájas agyvelejében egyszerre nagy világosság gyult. Örült, iszonyatos féltékenység és düh fogta el a kövér vén embert s először életében egészen megfélekedezett arról, a mit neki egy báró parancsol. A főrendiházi szavazás teljesen kisiklott háborgó fejéből s eszeágában sem volt már, hogy konzervatív érdekekben kegyelmes urát arra sűrresse.

Nem! Sőt a portás mindaddig buta, szolgálai koponyáján most ádáz szociálista, anarkista villámok cikláztak át.

— Le kell ezt a gonosz mágnásnépet lödözni! Ki kell őket szöptítani! Mert ezek előtt semmi sem szent, a mi a szegény embernek legbecsesebb a világon.

Ezalatt a palotakapun ki s bejárhatott akárki, mert a portás ezeket ott gondolta s ott nyözörögte magában a melléklépcső zárt ajtaja előtt egy székre roskadva.

Egyszerre felülett. A zárt ajtón belől lépéseket, csókokat s nevetgélést hallott. Őt neveték ki!

Hirtelen megvált elhatározása. Lekapta ágya felől

revolverét s még mielőtt az ajtó nyílt volna, kilohogott rendes helyére a kapu alá. Ha itt a lakásban lenné meg a bűnösöket, a gróf látná, hogy hányadán van s védekeznek. A kapu alatt, ahol rendszeren elmegy a bókoló portás mellett, nem fog semmit sem sejtteni. Csak egy durranás — és meghal!

S ott állt a portás a rendes helyén a kapu alatt s jött a büszke, elegáns gróf.

Jött, nem is álmódva, hogy a vastag, bókoló portás nagy bundájának zsebében, remegve szorongatja a töltött revolver agyát. Jött hidegen, közömbösen s a portás bókolására még csak nem is bicezzengett.

— No most! . . . gondolá a portás. De hiába. Mint a nehéz álmokban, olyan tehetetlenség nyögözte le a kezét. A revolvért nem volt képes kihuzni a zsebéből, annál kevésbé elsűtni. Negyvenöt éven át annyira megszokta nyomorult szolgálata, hogy neki imponáljon az ur, hogy az ur most, a válságos pillanatban is feltétlenül imponált neki. Csak bókolt, bókolt s még egyszer bókolt, még alázatossabban, mint máskor, migmen kegyelmes gróf ura kiment a kapun és elűnt az utcán.

Hanem ekkor gyanútlanul s édes, kaczer, hamis mosolygással lebbent ki a kapu alá a szép kis portásné, az aranyos Maresa. És a brutális, szolgáléklű, urkenyeren kövérre hizott, gyáva gazfiéklő, ezt a bájos teremést agyonlőtte rögtön, irgalmatlanul, mint a kutya.

Vajnak Gyógyról, mikor bűnyüének végtárgyalása volt, még a vádló ügyész is érzéklős tisztelettel beszélt. A lapok Dumas-féle drámái hőst láttak benne s ilyen ezimen irtak róla: Gyilkos a becsületért. A gróf neve természetesen elő sem fordult a bűnyüben. A portás — aki börtönbüntetésének leulése után még kegydíjra számított tőle — a viláért sem vallott rá, hanem elragalmazta meggyilkolt feleségét különféle szöke és barna, ismeretlen urakkal.

A törvényszék összekaparván minden sarokból az enyhítő körülményeket s kikösködván, hogy Vajuak Gyógy portás bizonyosan önmagát is agyonlőtte volna, ha ebben az első lövés eldurranására perczekkel később odatódult emberek meg nem akadályozzák — alig néhány esztendőre ítélte őt.

A lapok megjegyezték, hogy ha Magyarországon is esküdték itélnének a bűnyüekben: a derék, férfias portást felmentették volna.

Ha azonban én itélnék — felakasztattam volna.

Nem is volt képes. Egy darabig adta a kosarat, szabadkozott s irt haza az anyjának, aki vidéken lakott, hogy milyen szerenes kerülett s hogy mitűvő legyen? Az anyja feljött rögtön, s leszamarazta kételkedéseért. Hisz az ilyen szerenesén két kézzel kell kapni! Aztán maga az anyja ment el a portás urhoz, boesánatot kért tőle leánya ostoba viselkedéseért és kimondta a boldogító igent.

A portás megtette alázas irásbeli felterjesztését a szeniorátusi uradalmon időző gróféklak. Igazolta menyasszonya tisztességes voltát s egész hibátlan polgári pedigréjét s megnyerte második házasságához is a legmagasabb engedélyt.

Mikor a grófék hideg öszön visszajöttek a palota kapujában az új portásné, Maresa asszony, csinos bókoeskálkál s puha, meleg kézesókok közt bemutatkozott nekik, a kegyelmes nagyuri nép egészen el volt ragadtatva.

— Gyönyörű, megennivaló kis teremst! — vallá a gróf a lépesóházban a grófnének.

— Valóban az. Azt hiszem, a mi kövér Georgenek nagy bolondot tett. Meglásd, baj lesz még ebből. Ezt a menyecsékl nem fogja ez a lomba vén ember megórizni.

A gróf erre nem felelt, de remélte azt, a mitől a grófné tartott.

A grófnének aztán fel kellett menni Bécsbe különféle udvari és főhercegei recepezióklra. A grófnak ellenben Budapesten kellett maradni, mert a főrendiház elé vallás- és erkóles veszélyeztető liberális javaslatokat terjesztettek, a melyek ellen konzervatív meggyözödésének egész erejével akart küzdeni. E szellemi küzdelemre késűlvén, sokat volt ottthon. Leginkább a könyvtár-szobákban tartózkodott, egészen egyedül, hogy a felmerült politikai kérdések történelmi előzmenyéit tanulmányozza.

A portás ott áldogált nagy bundájában s prémes kalppal a fején a kapuban, mikor egy napon vágatú koesi robotgott a palota elé Báró Bükkszeghy ugrott ki belóle egészen izgatottan.

— Hé George, itthon a kegyelmes ur?
— Igenis, méltóságos báró ur, a könyvtárban dolgozik.
— Hát maga George rögtön felszalad hozzá . . .
— Boesánat, meghagyta, hogy ne zavarjuk. A főbejárást el is zárta.
— Mindegy! Maga az én felelősségemre azonnal felszalad hozzá, s megmondja neki, hogy én kéretem jőjűn haladéklatlanul a főrendiházba, mert ma szavazunk.

Komoróczy az ő szokott és állandó jóízű humorával egész éjszakán át folytonos derűtségben tartotta és néhányszor ugyancsak megkacagattatta a társaságot, mely a hajnali órákban oszlott szét.

Uj gyár vidékünkön.

* * * 1895. szept. 20.

T. Szerkesztő ur!

Az a nézetem, hogy minden tisztességes iparvállalatot és becsülettel munkát, mely senkinek sincs kárára, ellenben a nép javát és érdekét mozdítja elő, támogatni kell.

Ebből kiindulva írom e sorokat, s tisztelettel kérem tek. Szerkesztő urat, hogy azoknak b. lapjában tért engedni sziveskedjék.

Tudva levő dolog, hogy a Balogvölgyön több oly község van, hol a lakosság egy része sonkoly gyűjtéssel, viasz készítésével és kereskedéssel foglalkozik és abból él. Ezen iparüzés úgy történik, hogy nem csak a szeg. ébb sorsu, de a jobb módu emberek is sonkoly után z országban, különösen az alföldön szanaszét járnak, azt összegyűjtik, haza szállítják s készítik a viaszt. — Ezt aztán rendszeren olyan viaszkereskedőnek adják el, a kitől sonkolyvásárlásra pénzt kapnak. Ezek viszont másoknak adják el. Ilyen módon már sok szegény ember megélt, sőt a jobb időkben némelyek meggazdagodtak.

Ma már ugyan — a nyomasztó és kétségbejítő gazdasági, ipari és kereskedelmi viszonyok mellett — alig beszélhetünk meggazdagodásról, ma már csak azt keressük, hogy a gazda, iparos, kereskedő megélhessen valamiképen.

A viasz-ipar és kereskedelem sem megy már úgy, mint azelőtt. A viasznak nincs keletje és nincs ára, mely költsémeny érzékenyen sújtja a sonkolyos népet, mert nincs a ki átvégre töle termékét, a viaszkereskedők, a kik szintén kárral dolgoznak, nem nagyon keresik és kapnak utána. Innét van, hogy a sonkolyos nép napról-napra szegényedik és hanyatlak.

En úgy hiszem, hogy egy viasz-gyár létesítése a Balogvölgy valamely alkalmas helyén segítene a bajon, fellendítené a viasz-ipart és kereskedelmet.

Ezt célozza K. J. birtokos legújabb nagy és speciális vállalata, ki a Balogvölgyön, Meleghegyen, a Balog folyó mellett, a melynek vizére szüksége van, egy viasz-finomító gyár építésébe bocsátkozott, mely hivatva volna összegyűjteni és feldolgozni a viasz-anyagot, egyesíteni a sonkolyosokat, koncentrálni a viasz-ipart és kereskedelmet, alkalmat nyújtani arra, hogy a sonkolyos nép könnyebben, biztosabban és jobban értékesíthesse termékét. Tehát e vállalatot első sorban magának a népek támogatnia kellene.

Egyébként a kétségkívül speciális és nagyfontosságú vállalat sikeres keresztül vitele, illetőleg a gyár felállítása és működése most már leginkább a hatóságoktól függ: megadják-e hozzá a szükséges engedélyt.

Ugy tudom, hogy ez ügyben még folyó évi június havában Meleghegyen, a gyár területén hatósági szemle és tárgyalás tartatott, mely alkalommal óvást tettek a gyár felállítás ellen azért, mert hogy a gyárból a Balog folyóba, melyet a Balog menti lakosok állítólag ivóvízül használnak, levezetendő vízfolyadék egészségi szempontból ártalmas volna.

Hogy ártalmas-e, azt laikus ember nem tudja, ahhoz csak szakértőknek lehet szólni. — A hatósági szemle és tárgyalás alkalmával volt már egy szakértői nyilatkozat, az t. i., hogy nem ártalmas.

A laikus ember csak azt kérdi, hogy ha ezen folyadék ártalmas volna, akkor miért engedték meg, hogy éhez hasonló vagy ugyanaz a természetű folyadék talán már századok óta ment bele az eddig fennálló közönséges sonkoly-ütökből a Balog folyóba?

Mivel tehát óvást adtak be, az ügy a felsőbb hatóságokhoz tétett át, hogy mikor intézik el, a jó Isten tudja. Annyi tény, hogy a vállalkozó, a ki a gyárat — az engedély leérkezésének teljes reményében — már építi s idáig is sokat költött rá, e miatt nagyon fenn van akadva, és az építés igen lassan halad. Kívánatos volna, ha ez az ügy, első helyen az ipar és a nép érdekében mielőbb és pedig kedvezően elintéztetnék, mert az idő pénz, s a vállalkozó megkapná az engedélyt.

Es én hiszem, hogy hatóságaink is barátjai és támogatói minden tisztességes iparvállalatnak és becsülettel munkának, mely a nép könnyebb megélhetését és boldogulását célozza, s hogy komolyan és igazságosan itélve ez ügyben, az engedélyt mielőbb megfogyják adhatni.

Egy valaki.

Gömör-Kishont t. e. vármegye 1896-ik évre összeállított legtöbb adót fizető megyebizottsági tagjainak

végleges névjegyzéke.

- 1 *Gróf Serényi Béla nagybirtokos Putnok 12626 frt 28 kr. áll. tud. okl.
- 2 Gróf Andrassy Géza nagybirt. Betlér 12133 frt 65 kr.
- 3 Heinzelman Alfréd gyáros Lice 4181 frt 28 1/2 kr.
- 4 Szentiványi Miklós nagybirt. S.-Gömör 1933 frt 76 kr.
- 5 Báró Vay Aladár nagybirt. Harkács 1884 frt 5 kr.
- 6 Putnoki Mór nagybirt. Kelemér 1785 frt 85 kr.
- 7 Báró Nyáry Sándor nagybirt. Jánosi 1782 frt 4 kr.
- 8 Ragályi Ferenc nagybirt. Ragály 1730 frt 16 kr.
- 9 Farkas Ábrám nagybirt. Tamásfala 1712 frt 98 kr.
- 10 Fáy Barnabás nagybirt. Serke 1681 frt 61 kr.
- 11 Hámos László főispán Berzete 1593 frt 53 kr.
- 12 Samarjay János nagybirt. R.-Szombat 1505 frt 38 kr.
- 13 Bornemisza István nagybirtokos G.-Panyit 1434 frt 10 1/2 kr.
- 14 Hámos Árpád nagybirt. Tornallya 1431 frt 13 kr.
- 15 Forgách József nagybirt. Kassa 1418 frt 56 kr.
- 16 Ruthény Béla nagybirt. Ráho 1395 frt 23 kr.
- 17 Sárközy Gyula nagybirt. Jánosi 1360 frt 3 kr.
- 18 Czibur Pál nagybirt. Feled 1357 frt 9 kr.
- 19 Gróf Zichy Ferráris Manó nagybirt. Barka 1299 frt 90 kr.
- 20 Idősb Szilágyi Kálmán bérlő Uza-Panyit 1293 frt 14 1/2 kr.
- 21 Szentmiklóssy István nagybirt. Beje 1234 frt 3 kr.
- 22 Hunvay Zoltán nagybirt. Hanva 1200 frt.
- 22 Szakall István nagybirt. P.-Zabzó 1197 frt 11 kr.
- 24 Hevessy László nagybirt. Sztárnya 1038 frt 85 kr.

- 25 Ifj. Szabó László nagybirt. Várgede 1036 frt 11 kr.
- 26 Szilárdy Octáv nagybirt. S.-Lenke 1025 frt 58 kr.
- 27 Vajda Ferdinand nagybirt. P.-Lyukva 1003 frt 32 kr.
- 28 Köhn Sámuel reg. bérlő Tiszolcz 959 frt 14 kr.
- 29 Kubinyi Géza földbirt. G.-Panyit 936 frt 93 kr.
- 30 *Farkas Zoltán földbirt. Bakti-pusztá 884 frt 14 kr. akad. oklevél.
- 31 *Fornét Jenő földbirt. Feled 879 frt 78 kr., ügyv. oklevél.
- 32 Szilárdy Béla földbirt. Szentkirály 870 frt 11 kr.
- 33 Marton János földbirt. Rimaszombat 868 frt 99 kr.
- 34 Dapsy Béla földbirt. Szkáros 868 frt 48 kr.
- 35 Ragályi Gyula földbirt. Kelecsény 859 frt 33 kr.
- 36 *Szontagh Zoltán földbirt. Királyi 815 frt 94 kr., ügyv. okl.
- 37 Hevessy Benedek földbirt. Füge 765 frt 26 kr.
- 38 Hevessy József földbirt. Rozsnyó 763 frt 97 kr.
- 39 Poós Gyula bank igazgató Budapest 758 frt 83 kr.
- 40 Hámos Aladár földbirt. Dusa 755 frt 8 kr.
- 41 Néhrer László földbirt. Kővecses 752 frt.
- 42 Hunvay József földbirt. Csiz 748 frt 34 kr.
- 43 Okolicsányi Gáspár földbirt. Ráho 744 frt 29 kr.
- 44 Ifj. Szentmiklóssy Kálmán földbirt. P.-Szemeszúró 737 frt 90 kr.
- 45 Bedlik Iván földbirt. A.-Vály 724 frt 25 kr.
- 46 *Kishonthy József gyógyszerész Rimaszombat 680 frt 90 kr., akad. oklevél.
- 47 *Molnár József ügyvéd Rimaszombat 678 frt 11 kr., ügyvédi oklevél.
- 48 Hevessy Bertalan földbirt. Tornallya 662 frt 47 kr.
- 49 Brones István földbirt. Rimaszombat 660 frt.
- 50 Hámos Zoltán földbirt. Cserencsény 652 frt 91 kr.
- 51 *Lovesányi Soma ügyvéd F.-Balog 641 frt 46 kr., ügyvédi oklevél.
- 52 Fáy Viktor földbirt. P.-Bodolló 626 frt 8 kr.
- 53 *Markó J. Imre földbirt. Horka 624 frt 40 kr., iparkamarai tag.
- 54 Diószeghy Zsigmond földbirt. R.-Szombat 613 frt 90 kr.
- 55 Gömör János földbirt. Bécs 594 frt 4 kr.
- 56 Baksy József kereskedő R.-Szombat 576 frt. 63 kr.
- 57 Altstock Ede kereskedő Dobsina 568 frt 70 kr.
- 58 Néhrer Gyula kereskedő Rozsnyó 566 frt 99 kr.
- 59 Draskóczy László földbirt. Feled 552 frt 15 kr.
- 60 *Kubinyi Aladár kir. törvénzéki elnök Rimaszombat 550 frt 10 kr., ügyvédi oklevél.
- 61 *Hennyey Kálmán ügyvéd Rimaszombat 541 frt 92 kr., ügyvédi oklevél.
- 62 *Dr. Poós Dezső orvostudor Rozsnyó 588 frt 82 kr., orvostudori oklevél.
- 63 Fáy Viktor földbirt. Nyustya 535 frt 49 kr.
- 64 *Ifj. Sütő István ügyvéd Rimaszombat 530 frt 62 kr., ügyvédi oklevél.
- 65 *Basilidesz János földbirt. Tiszolcz 527 frt 55 kr., akadémiai oklevél.
- 66 Ifj. Kovács János viasz keresk. Lukovistye 517 frt 43 kr.
- 67 Tornallyay Dezső földbirt. Tornallya 517 frt 42 kr.
- 68 Tornallyay Zoltán földbirt. Tornallya 508 frt 18 kr.
- 69 Sarlay Pál földbirt. Ajuácskó 503 frt 91 kr.
- 70 Madarassy Gyula földbirt. G.-Pusztá 503 frt 79 kr.
- 70 Rudnay Lajos regálé bérlő Jolsva 487 frt 37 kr.
- 72 Sebők Pál földbirt. Csetnek 482 frt 31 kr.
- 73 Ifj. Szakall Barnabás bérlő Simoni 479.56 kr.
- 74 Moez Miksa földbirt. Királyi 473 frt 92 kr.
- 75 *Balogh Samu földbirt. Serke 470 66 kr., ügyv. okl.
- 76 *Gaál János ügyvéd Rozsnyó 466 frt 24 kr., ügyvédi oklevél.
- 77 Id. Gasko János kereskedő R.-Szombat 464 frt 14 kr.
- 78 Margulik Gyula földbirt. Utaspusztá 462 frt 19 kr.
- 79 Máriaassy Andor földbirt. Rakottyas 460 frt 9 kr.
- 80 Engel Adolf kereskedő Rimaszombat 440 frt 94 kr.
- 81 Stolez Márton kereskedő Rimaszombat 425 frt 41 kr.
- 82 Ebeeky Elek földbirt. Ajnácskó 424 frt 27 kr.
- 83 Czékus László földbirt. Lice 416 frt 59 kr.
- 84 Kubinyi József földbirt. P.-Kerepez 416 frt 54 kr.
- 85 Vajda András földbirt. Antali-pusztá 416 frt 09 kr.
- 86 Boross István molnár Rimaszomb 407 frt 21 kr.
- 87 Fekethe Nándor gyógyszerész Putnok 403 frt 88 kr.
- 88 Nagy Elemér földbirt. Tornallya 401 frt 11 kr.
- 89 *B. Iliczy Viktor kir. közjegyző Rimaszombat 400 frt 14 kr., ügyvédi oklevél.
- 90 Remenyik Andor földbirt. Gieze 396 frt 22 kr.
- 91 Molnár Lajos földbirt. Tamásfala 394 frt 65 1/2 kr.
- 92 Dr. Markó Sándor kir. közj. Rozsnyó 393 frt 67 kr.
- 93 Biel Mihály regálé bérlő Polonka 389 frt 27 kr.
- 94 *Török Bálint földb. Jánosi 389 frt 18 kr., ügyv. okl.
- 95 Szontagh Pál földbirt. Csetnek 387 frt 11 kr.
- 96 *Hegyessy Sándor földbirt. Csoltó 386 frt 56 kr., ügyvédi oklevél.
- 97 Szeifert Antal földbirt. Csoma 383 frt 46 kr.
- 98 *Szilvási Nándor épít. Rozsnyó 380 frt 94 kr. iparkamarai tag.
- 99 *Dr. Török János járásorvos Tornallya 379 frt 78 kr., orvostudori oklevél.
- 100 *Hollóssy József asztalos Rimaszombat 378 frt 76 kr., iparkamarai tag.
- 101 *Podhrazeky András erd. igazg. Jolsva 375 frt 80 kr., akadémiai oklevél.
- 102 Hruska András bérlő Klenócz 374 frt 09 kr.
- 103 *Ragályi Géza földbirt. R.-Szombat 374 frt akad. okl.
- 104 Somoškeöy Antal földbirt. A.-Hangony 371 frt 95 kr.
- 105 Böhm József keresk Budapest 371 frt. 44 kr.
- 106 *Dr. Maurer Arthur járásorvos Rozsnyó 371 frt 32 kr., orvostudori oklevél.
- 107 Kubinyi Kálmán földbirt. Nyustya 369 frt 88 kr.
- 108 *Alexy Albert keresk. Rozsnyó 369 frt 40 kr., iparkamarai tag.
- 109 *Schröder Gyula gyárig. Pohorella 367 frt mérn. okl.
- 110 Horváth László földbirt. Rimaszombat 362 frt 74 kr.
- 111 Schvarecz Ede kereskedő Tornallya 362 frt 25 kr.
- 112 Liphay József magánzó Tornallya 356 frt 56 kr.
- 113 Kubinyi Manó földbirt. Várgede 355 frt 57 kr.
- 114 Horváth János földbirt. Rimaszombat 351 frt 78 kr.
- 115 *Id. d. Sütő István földbirt. Rimaszombat 343 frt 26 kr., ügyvédi oklevél.
- 116 Stojkovics Emil földbirt. Várgede 341 frt 74 kr.
- 117 Hubay László földbirt. Szkáros 340 frt 30 kr.
- 118 Sefesik Ipoly áll. főnök Tiszolcz 338 frt 50 kr.
- 119 Máriaassy Géza földbirt. Berzete 331 frt 65 kr.
- 120 Bornemisza László alispán R.-Szombat 330 frt 55 kr.

- 121 Schmidt Bernát gyári igazg. Likér 329 frt 35 kr.
- 122 *Kishonthy Gyula ügyvéd Rimaszombat 327 frt 40 kr., ügyvédi oklevél.
- 123 Gottlieb Gábor reg. bérlő Murány 327 frt — kr.
- 124 Latinák Rudolf földbirt. Ploszkó 323 fét 3 kr.
- 125 Latinák Frigyes földbirt. Ploszkó 323 frt 3 kr.
- 226 Szentiványi Árpád földbirt. Felfalu 322 frt 49 kr.
- 127 Valter Gyula földbirt. Szt.-Király 321 frt 29 kr.
- 128 Repezky András bérlő Hanva 319 frt 92 kr.
- 129 *Institórisz Endre ügyvéd Rimaszombat 315 frt 28 ügyvédi oklevél.
- 130 Soffer Zsigmond kereskedő Putnok 314 frt 07 kr.
- 131 Máriaassy Barnabás földbirt. Rozsnyó 314 frt 07 kr.
- 132 *Czibur Kálmán földbirt. Csetnek 309 frt 36 kr., mérnöki oklevél.
- 133 Bátky Gyula földbirt. Harmacz 309 frt 10 kr.
- 134 Braun Mór földbirt. Almágy 300 frt 36 kr.
- 135 Dapsy József nyug. főpénzt Rimaszombat 300 frt 34 kr.
- 136 Rosenberg Márton keresk. Tornallya 289 frt 75 kr.
- 137 *Tischer Szilárd gyógyszerész Dobsina 288 frt 16 kr. gyógyszerészi oklevél
- 318 *Mihalik Dezső ügyvéd Nagyrőcze 285 frt 74 kr., ügyvédi oklevél.
- 139 *Komjáthy István ref. lelkész Zsip 283 frt 4 kr., papi hivány.
140. *Dr. Szabó Samu m.-főorvos Rimaszombat 288 frt 80 kr. orvosi oklevél.
- 141 *Urszinyi Zsigmond gyógyszerész Tornallya 276 frt 60 kr., gyógyszerészi oklevél.
- 142 Thalabér Lajos földbirt. Pongyelok 272 frt 32 kr.
- 143 Komjáthy Miklós bérlő Gortva-Pusztá 265 frt 31 kr.
- 144 Szelezky Dénes földbirt. Széki-Pusztá 264 frt — kr.
- 145 Tóth Kálmán nyug. adótárnok Nagy-Rőcze 261 frt 67 kr.
- 146 Kerekes István vendéglős Bánréve 256 frt 83 kr.
- 147 Flasko György földbirt. Feled 253 frt 90 kr.
- 148 Alitisz Miklós földbirt. Sid 250 frt 83 kr.
- 159 *Verbjár Péter r. k. plébános Jolsva 250 frt 42 kr., papi hivány.
- 150 Kubinyi Imre földbirt. Várgede 250 frt 20 kr.
- 151 Babarik Márton földész Pongyelok 249 frt 5 kr.
- 152 *Fejérváry János nyug. törvénzéki bíró Várgede 248 frt 38 kr., ügyvédi oklevél.
- 153 Abaffy Gusztáv földbirt. Abafafala 247 frt 79 kr.
- 154 Lang Károly bérlő Dobóca 246 frt — kr.
- 155 Ethey Frigyes magánzó Rimaszombat 245 frt 61 kr.
- 156 Matheidesz Samu földbirt. A.-Vály 245 frt 59 kr.
- 157 Remenyik Pál magánzó Jolsva 243 frt 54 kr.
- 158 Kiss Károly kereskedő Rozsnyó 242 frt 23 kr.
- 159 Kajaba Antal regálé bérlő Pohorella 241 frt 40 kr.
- 160 *Baksay István tanár Rimaszombat 239 frt 30 kr., tanári oklevél.
- 161 Szuhay Zsigmond tkvezető N.-Rőcze 288 frt 5 kr.
- 162 Ossko Lajos földbirt. Varbócz 237 frt 14 kr.
- 163 Szentiványi Géza földbirt. G.-Panyit 232 frt 35 kr.
- 164 Somoškeöy Ágoston földbirt. A.-Hangony 227 frt 75 kr.
- 165 Ambrózy József ügyvéd Tiszolcz 227 frt 48 kr.
- 166 Ádám Márkusz keresk. Rimaszombat 221 frt 61 kr.
- 167 Pazar Andor orvos Tornallya 220 frt 74 kr.
- 168 Konyha Béla földbirt. Zeherte 218 frt 16 kr.
- 169 Horváth József földbirt. Csiz 217 frt 15 kr.
- 170 Söldos Árpád földbirt. Runya 2 6 frt 81 kr.
- 171 *Dr. Veres Samu gym. tanár Rimaszombat 216 frt 24 kr., tanári oklevél.
- 172 *Bráz János pléb. R.-Szécs 216 frt 8 kr., p. hivány.
- 173 Kühn Ferencz keresk. Dobsina 213 frt 52 kr.
- 174 Stelkovits László földbirt. F.-Hangony 211 frt 69 kr.
- 175 Baksa György földész F.-Zsaluzsány 210 frt 98 kr.
- 176 Gothard Emil földbirt. G.-Panyit 210 frt — kr.
- 177 Batta Samu földbirt. Beje 208 frt 22 kr.
- 178 Gömör János kohó bérlő Dobsina 204 frt 92 1/2 kr.

Hirek és vegyesek.

Az új pénzügyigazgató. A király Tornoyos György pénzügyi titkár és pénzügyigazgató helyettesét f. hó 23-án Bánffü-Hunyadon kelt legfelső elhatározásával pénzügyi tanácsosak és rimaszombati pénzügyigazgatóvá nevezte ki. E kinevezést egész megyénk nagy közönsége őszinte örömmel fogadja, mert a kinevezett Tornoyos György egyike megyei társadalmunk legrokonszenvesebb és legtisztelendőbb vezéréberekének. Közül tiz év óta lakik közöttünk Rimaszombatban, s úgy hivatalos munkálkodása, mint egyéniségének sok szeretetreméltó tulajdonsága révén általános tisztelet és ragaszkodás környezi, jogászai szép készletűje pedig a szakkörökben biztos számára előkelő helyet. Mindezekért mi is szívesen csatlakozunk a gratulációnak nagy számához és őszintén ohajtjuk, hogy az új pénzügyigazgató hosszú és boldog jövőt kezdjen magas állásában is.

Netkovszky Adolf, a rimaszombati pénzügyigazgató saját kérelmére Győrbe helyeztetett át és ez alkalomból a király királyi tanácsossá nevezte őt ki. Őszintén sajnáljuk a kitünő férfit távozását megyénkbel, mert több évi itt tartózkodása alatt nagyvilági műveltsége, finom gavallér modora s hivatalának példányzerű vezetése által egyrészt a megyei közéletnek tett hasznos szolgálatakat, másrészt társadalmunk egy igazán tisztelt és szeretett vezéralakot bírt az ő szeretetreméltó személyében. Páratlan előzékenysége szinte közmondásossá vált már megyénkben, s humanus munkálkodása által nehéz hivatalának bizonyos népszerűséget biztosított. Midőn távozik körünkbel, sok lekötözött embernek hálája kíséri új állomáshelyére, emléke pedig sokáig itt marad közöttünk a kik azt kívánjuk neki, hogy új állomásán boldog és meglegedett legyen!

Az államsegély felemelése. Lapunk mult számában említést tettünk arról, hogy a közoktatásügyi miniszterium képviselője s gimnáziumunk igazgató választmányja között tárgyalások folynak az államsegély felemelése tárgyában. Ez ügy kellő előkészítése ezalából az intéző egyéniségek régebbi idő óta konferálnak s hirtelint gimnáziumunk részéről abban állapodtak meg, hogy az új szerződésben az államtól oly magas összegű évi segélyt fognak kérni, mely az autonómia sérelme nélkül is elég lesz arra, hogy a tanintézet a kor kívánalmait szerint berendeztessek. A miniszterium képviselője, Dr. Csiky Kálmán, szerdán érkezett városunkba a szerződés megkö-

tése ezéjából s a tárgyalásokat ig. vál. sztmányunk kiküldött tagjaival ma már megkezdtek. Ez idő szerint még nem vagyunk abban a helyzetben, hogy az ügy mikénti megoldásáról az érdeklődő közönséget tudósíthassuk, de reméljük, hogy az igazgató-választmányunk alaposan megokolt előterjesztéseit a kormány képviselője méltányosnak fogja tartani s a miniszterium nevében elfogadja. A mi pedig az új épület kérdését illeti: a legoptimistább városi tanács sem képzelteti azt, hogy az ő beleszólása nélkül megoldassék. Pedig sajnos, a mi városunk tanácsa úgy gondolkozik, hogy majd s ép szerével elmúlik tőle a keserű pohár. E dologban, bármennyiszser hangsúlyoztuk, eddig még egy árva lépést sem tettek, sőt nemesak jóakaratot nem tanúsítottak, de még nem is érdeklődtek az ügy iránt. Sem a közönség, sem a kormány képviselője nem tudják, hogy egy új gymnasiumi épület felemelésében segítségére jön-e a város az igazgató-választmányok? Ily körülmények között, az új épület kérdését ma, ép a legkedvezőbb alkalommal, miután a város hangulatát sötét fátyol borítja, aligha fogják megoldani.

József főherczeg válasza a tisztánnemi ev. ref. egyházkerület részvétirátára: „A Tisztánnemi ev. ref. egyházkerület közönségének. Az Istenben boldogult feledhetlen László fiam elhunyt alkalmából hozzánk intézett fájdalmas részvétirata mélyen megindította szívünket. Sajgó kebellem, de megadással olvastam az oly meleg érzéstől áthatott sorokat; megadással, melyet az isteni gondviselés másíthatlan végzésébe való belenyugvás szent kötelessége reánk parancsol: megadással, mert fejet hajtva az Ur akarata előtt, az örök Világosság országában való majdani viszontlátás tart fenn minket mély bánatunkban. — Némi enyhítő irt taláink mélyen sújtott szívünkre annak vigasztaló tudatában, hogy sokan vannak, és a tisztelt közönség is azok közé sorakozik, kik velünk gyászolják korán elhunyt fiamat, halott korom egyik reményét; kik ezen gyászt oly meleg szavakban tolmácsolják. — Fogadják kegyeletes érzetöknek ezen megnyilatkozásáért legbensőbb hálás köszönetünknek őszinte kijelentését — Kelt Álesuthon, 1895. szeptember 22-én. József főherczeg.“

Esküvő. Dr. Kalocsay Kálmán békés-gyulai kir. törvényszéki bíró múlt hó 28-án, délelőtt vezette oltárhoz a róm. kath. templomban Benyó Margitot, Benyó László helybeli jómódu iparos szép és kedves leányát. Esküvő után a fiatal pár elutazott Tartós boldogság legyen osztály részük!

Október 6. Az aradi vértanúk halálának évforduló napját gymnasiumunk önképzőköre vasárnap délelőtt 11 órakor nyilvános ülésben fogja megünnepelni. Dr. Veres Samu elnöki megnyitóját után Groó Béla ifj. elnök fog emlékbeszédet tartani, az ifjusági énekkar pedig Matolsi Pál vezetése alatt gyászdalokat énekel.

Neogrády Antal, a jóhírű festőművész, ki a vármegye számára a millenárius képet festi, vármegyénkben tartózkodik. Tiszolczon Bazilidesz János vendége, s ide jövetelének ezéja az a képhez — melyen már erősen dolgozik. — felvételeket eszközöljön Tiszolcz vidékén. Megemlítjük e helyen, hogy Széchy Mária gyönyörű képe már elkészült, s a művésznök ez alak megfestésénél a nemzeti színház kitűnő művésznője: Jászay Mari volt modellje.

Népfelkelők figyelmébe! Folyó hó 9-én ellenőrzési szemle lesz, mely alkalommal a helyben tartózkodó első- és másodosztályú népfelkelők a városi kapitányságnál igazolványaikkal együtt tartoznak megjelenni. A kik a megjelenésben akadályozva vannak, írásban is jelentkezhetnek. Az igazolatlanul mulasztók ötven forintig terjedhető bírsággal sújtandók.

Daláraink Salgó-Tarjánban Koszorus dalárdánk tagjai f. hó 12-én a déli vonattal Salgó-Tarjánba rándulnak s még azon este az ottani intelligentia előtt egy minden tekintetben sikeresnek ígérkező hangversenyben fel fognak lépni. Műsorukban a legszebb mű- és népdalokat vették fel s változatosság kedvéért a tarjáni műkedvelők közül is néhányan közreműködésüket megígérték. A Tarjánból érkező hírek szerint daláraink szíves fogadtatásban fognak részesülni. — mi pedig biztosíthatjuk az ottani közönséget, hogy dalosaink a siker érdekében mindent el fognak követni.

Műrekek egyházi tárgyak Csetneken. A esetneki régi goth stíliú ág. ev. templomban oly sok műrekek képező tárgya van, hogy a templom méltán vonta magára a millenárius kiállítás vezető szakértők figyelmét. Szeptember hó 20-án Fittler Kamill, az orsz. műrekeket fentartó bizottság elnöke Csetneken járt; megnézte a templomot, s nagyon tetszett neki úgy az építés, mint a bent feltalálható érdekes és értékes dolgok. Néhány szép tárgyat ki is jelölt a millenárius kiállításra, melyek eredetiségüknél fogva is figyelemre méltók.

Jótekonyczélú műkedvelő előadás Rimaszécsen. A rimaszécsi ifjuság folyó hó 6-án (vasárnap) a „Nagyvendéglő“ termében egy létesítendő „Olvasókör“ alapja javára táncmulatsággal egybekötött jótekonyczélú műkedvelői színi előadást rendez, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Színré kerül: „Felső Klári“. Eredeti énekes népszínmű dalokkal és táncszel. 3 felvonásban. Irtá: Rátkay László. (Sugó: Hunfalvy L.) A darabban előforduló személyek következők: Özv. Aba Györgyné Csencsik Emília. Aba András, fia, molnármester Osgyány István. Felhő Klári Stelkovits Anna. Felhő Katica Róth Szeréna. Fátvöl Ferkó, molnár legény Abaék rokona Hupka Bálint. Tenger Adam, molnár ezélmester Györy János. Bálint, fia Brindza Pál. Csik Gergely, szabómester Altman Samu. Istók, fia Weisz Miksa. Viola Eva Weisz Malvin. Rökkász, Tenger gazdaszónya özv. Vitko Lajosné. Molnár inas Lőcsös János. Szita Pista Kovács János. Tömjén János, esperes Boross Lajos. Turbék Máté * * * Bence, mindenes Bakos István. Magda, eszléd Róth Gizella. Gyuri cigány Krakovics János. Egy legény Lőska János. — Helyárak: Oldal- és körszék 1 frt. — I. rendű zártzék 80 kr. — II. zártzék 50 kr. — Gyermekjegye 30 kr. Felülfizetések a jótekonyczélú közönségtől fogadtatnak és hírlapilag

nyugtáztatni fognak. Jegyek előre válthatók Róth Dávid kereskedésében és Krakovics János uraknál Rimaszécsen. — Kezdeté pont 7 órakor.

Diákjaink a Ludoviceumban. Múlt hó 23-ikára voltak kitűzve a honvédtisztképző akadémiában a felvételi vizsgák Budapesten. A mi diákjaink közül a megye közönsége által ajánlott Pongrácz Pál és Nagy Pál jelentek meg, kik a felvételi vizsgát minden tekintetben jeles eredménnyel letévén, a Ludovika akadémia tanulójul felvétettek.

Táncmulatság. A „Putnoki önkéntes tüzoltóegylet“ pénztáranak gyarapítására folyó hó 6-án a putnoki fürdőben közvesorával egybekötött táncmulatságot tart egy korona belépti-díj mellett.

Halálos elgázolás. Berzétén most szombaton egy szegény napszamos asszonyt egy nagyon megerhelte kocsis elé fogottlovak az uton elütötték s a kocsis kereszttül ment rajta. A szerencsétlen asszony csakhamar meghalt. A dr. Gescheit József által megejtett boncolás az agy alapján történt nagyfokú roncsolás folytán beállott halált konstalt.

Uj posta-állomás. Kuntaploeczán, a megyei igazgatási hatóság közbenjárására postahivatalt rendszerezített a kassai posta- és távirada igazgatóság.

Gyűjtési engedély. Fűrész község tűzkárosultjai részére, megyénk hatósága által, könyörödományok gyűjtése engedélyeztetett.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara Radvány István kir. tan. elnöke alatt f. hó 25-én tartotta díszesen épült palotájában első közgyűlést. Az épület ünnepies felavatása azonban csak annak teljes berendezése után a jövő év elején fog megtörténni. A kereskedelemügyi miniszter ur leírata alapján a kögyűlés a vésnöki iparnak képesítéshez való kötését indokoltan tartja. Nagy-Rőcze városnak a házalás korlátozása végett alkotott szabályrendeletét némi módosítással jóváhagyásra alkalmasnak találta. Miskolcz város vásári helypénzdíj-szabását hosszabb vita után olykép tartja módosítandónak, hogy a sátrak és asztaok után az illeték ne négyszög-méterenként, — miután ez zaklatásra adna alkalmat — hanem az eddigi díjtételek felemelésével állapíttassék meg. A kamara elhatározta, hogy a gyarmatáru-kongresszus napirendjére kitézendő tárgyak és sérelmek megállapítása végett a kamara 3 vármegyének képviselőit Miskolczra értekezletre hívja. Borsodvármegye részére egy vásárrendtartási szabályrendelet alkotására egy bizottságot küldött ki. A 20 frton aluli kereskedelmi pereknek továbbra is a kir. járásbíróóságok illetékességi körébe való utalása végett felterjesztés intézését határozta el. Támogatja a kolozsvári társkamara javaslatát, hogy a házaló kereskedés szabályozására alkotott törvényjavaslat tárgyalásának sürgetése és a detail kereskedők sérelmeinek orvoslása ezéjából szintén kongresszus tartassék. Eger városában a kövezetvám behozatala ellen a kamara, ha vámsorompók állíttatnak fel, észrevételt nem tesz; az ugyanott alakítandó ipartestületet örömmel üdvözli. A pécsi társkamara házának ünnepies felavatásán készséggel részt vesz.

Vidéki csendélet. Hárskuton ugyancsak gyakori a nemes szittyavér felleobanása. Különösen a koresmai összejöveleteknek immár elmaradhatatlan következménye a verekedés, a mulatozók jól elagyabugyalják egymást. Most vasárnap azonban komolyabb összeütközés volt két fél között, s az egyik bicskát ragadva, társának karját alaposan megszurta.

Érdekes esemény fog a fővárosban néhány hét múlva végbemenni. Ugyanis október 16-ától kezdve 19-ig tartják meg a „Magyar osztálysorsjáték“ első húzását. A húzás a kormány felügyelete és egy királyi közjegyző jelenléte mellett a fővárosi vígadó termében fog nyilvánosan megtörténni. Értesítésünk szerint a húzás menete a következő lesz: Két szerencsekereket állítanak föl. Az egyik az ugynevezett szám-kerék, a másik pedig a nyereménykerék. A számok mind össze vannak sordorva és egyenként külön hüvelybe rakva. E számok pontos felülvizsgálás után a 100,000 egymást követő számot beteszik a számkerékbe, mert 100,000 sorsjegy van kibocsátva. A nyereménykerékbe pedig 10,000 cédulát tesznek, melyeknek mindegyikére egy-egy nyeremény van fölírva. Ezután mindegyik szerencsekerékhez két-két árvaíut állítanak és a kerekeket alaposan megforgatják, hogy a belerakott számok jól összekeveredjenek. Erre az egyik árva fia a számkerékből kihuz egy számot és átadja a mellette álló árvaíunak. Ez viszont kinyitja a hüvelyt és a benne lévő számot kivéve, hangos kikiáltás végett átnyújtja egy hivatalos személynek. Az így kikiáltott szám a nyerő sorsjegy száma. De hogy mennyi nyeremény esik erre a számra, azt csak közvetlenül utána tudjuk meg. Most ugyanis a nyereménykeréknel álló árva fia huz ki egy számot, és átadja azt a mellette álló másik árvaíunak, ki a hüvelyt kinyitja és átnyújtja egy másik tisztviselőnek, ez a cédulán álló összegzet kikiáltja. Ez az a nyeremény, mely az előbb kihuzott sorsjegyszámra esik. Az ily módon összetartozó két számot egymáshoz fűzik és azonnal jegyzőkönyvbe veszik. Így folytatják az eljárást mindaddig, a míg a nyeremény-kerékben lévő 10,000 számot mind kihuzták. Ekkor ugyanis be van fejezve az első sorshuzás. A számkerékben visszamaradó 90,000 számot pedig hivatalosan lezárták és lepecsételik, mert ebből fogják ez évi december 6-ától 14-éig az „Osztálysorsjáték“ második húzását megtartani, mely alkalommal 21,499 nyereményt huznak ki, összesen 4,332,000 korona értékben. Ez az „Osztálysorsjáték“ húzásainak menete. A húzások iránt igen nagy érdeklődés mutatkozik, a mint az első magyar „Osztálysorsjáték“ sorsjegyei is nagy népszerűségnek örvendének. Az irántuk nyilvánuló nagy érdeklődés következtében — s miután csak 100,000 darab sorsjegyet bocsátanak ki — előrelátható, hogy még az első húzás előtt az összes sorsjegyek elkelnek.

Vivmányok a hírlapirás terén. Pár év előtt még senki se hitte volna el azt a csodás fejlődést, a mit a hírszolgálat terén elértünk. Ma már csaknem száznart öltöttek az események. A telefon és távirada idegszálaí át és átszővik az országot. A főváros csaknem együtt él az országgal és a külföld nagyobb városaival. Minden esemény, a mi a világ négy táján történik, a másik perczben már tovább van adva. Lehetetlenség, hogy ilyen körülmények közt a hírszolgálat is át ne alakuljon. A vidék művelt

közönsége ma már nem elégedhetik meg azzal, hogy csak a déli vagy esteli órákban értesüljön az előző nap eseményeiről. A külföld számos nagy napilapja már akkét rendezkedett be, hogy a nap folyamán összegyűjti a nap eseményeit és a késő esteli órákban kinyomatva, hírlap-példányainak ezreit már éjjel szétküldi az országha. Nálunk egyedül a „Magyarország“ az, mely e modern újítást behozta. Mindaz a mi nappal történik, országgyűlés, más tanácskozások, ülések, tárgyalások, tőzsdeizárlatok, az országnak és külföldnek összes nevezetesebb eseményei a Magyarországnak-ban már mindig közölve és feldolgozva vannak. Ugy hogy a vidék művelt közönsége az éjjeli vonatokkal elszállított példányokat már reggel megkap-hatja, és reggel az ország távolabbi eső részeiben is a Magyarországnak-ból már értesülhet mindenről, a mi az országban és külföldön előző nap történt. Az üzletember, politikus, gazda, hivatalnok és a közygek iránt érdeklődő minden más művelt ember nagyon jól tudja, hogy mit jelent az: lépést tartani az eseményekkel, kellő időben szerezni mindenről értesülést, nem várni egy félnapot, sokszor egész napot is, míg a nappali posta nagysokára elhozza a tudósításokat. Az ország közönsége teljesen méltányolja a Magyarországnak ezt a nagy újítását. Erre vall az az általános rokonszeny és elismerés, a melylyel a Magyarországnak talákozik. A Magyarországnak kiadóhivatala kívánatra ingyen küld egy hétig mutatványszámokat. Előfizetési ára egy hóra 1 frt 20 kr., negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetések postautalványon a „Magyarország“ kiadóhivatalába: Budapest, Sándor-utca 2. küldendők.

„Röptében a Nagyvilág körül.“ Most küldték be nekünk e népszerű disznú 13-ik füzetét, mely egy a képek szépségére, mint változatosságára nézve, felülmulja az előbbiekét. Az első kép a füzetben a londoni parlament tiszta gothstílyben épült 286 méter hosszú palotája, mely egyike a világ legszebb építészeti alkotásainak. Ezt követi a régi Fontainebleau-kastély fényképe és ennek egyik pazar fényű terme: II. Henrik műesarnoka, melyet a londoni Albert herczeg emlékszóbor és a brandenburgi kapu Berliuben követnek az érdekes történeti multu quadrigával a tetőjén. Ezt a négy bronz ló által huzott kocsit a győzelem istennőjének szobrával Napoleon császár 1806-ban levettette a kapuról és Párisba vitette, hogy ott vele a diadalkaput feldíszítsék. Napoleon bukása után a poroszok ujongva vitték vissza és visszatették előbbi helyére. A következő kép Schveningen tengerpartját mutatja be, majd egyszerre Brüsszel legelőke-lőbb Boulevardján találjuk magunkat az ő Párisra emlékeztető remek épületeivel. A következő fénykép a bécsi Hofburgtheatert mutatja be, melyet Róma egyik legszebb pontjának bemutatása követ. A San Angelo kastélyt látjuk magunk előtt, Hadrian császárnak ezt az 1750 éves sirhelyét, a háttérben Szt Péter főnséges székesegyházának kupolája látszik. Most a teljesen márványból épült Rialto hid fényképe következik, majd a pompás nápolyi öbölben találja magát a szemlélő, a regényes fekvésű Sorrentóban, Tasso születés helyén. A következő kép Turin-nak, Kossuth második otthonának főterét mutatja be Carlo Alberto király lovasszobrával, majd az Athén melletti Piraeus kikötőben, melyet Homér után bizonyára minden művelt ember ismer, gyönyörködhetünk. A sorozat folytatását Cairo városának látképe képezi a czitadellettával, mely után a budapesti Margitsziget fürdőházáról épült fénykép következik. Végül a Salt Lake Cityben épülő új mormon templom fényképe fejezi be a füzetet, mely 1853 óta épül és már eddig is milliókba került. Ez a füzet is, mint a többi, vidékre küldve 35 kr-ért rendelhető meg az Egyetértés kiadóhivatalában Budapesten, mely előfizetéseket is elfogad az egész műre 16 füzetre 5 frt 60 krral; 8 füzetre 2 frt 80 krral; 4 füzetre 1 frt 40 krral. Az egész műhöz díszes bekötési táblák készülettek, melyek 1 frt-ért kaphatók. A „Sólyomvadászó“ jutalomkép részére pedig egyik legnagyobb hazai keretgyárban pompás keretek készülettek, melyek gyári áron lesznek megrendelhetőek.

Főhívás a közgazdasági irókhöz és kiadókhöz. Az 1896-iki ezredéves országos kiállítás V. (kereskedelem-, pénz- és hitelügyi) csoportjának egyik részleteül a csoport intéző bizottsága szakkönyvtár rendezését vette tervbe. E könyvtár ki fog terjedni a közgazdasági és pénzügyi ismeretek összes ágaira s föl lesznek abba véve midazok az idevágó irodalmi munkák, a melyek 1. hazai szerzőktől erednek, 2. ha külföldi szerzőktől valók is magyarrá le vannak fordítva és 3. habár külföldi szerzők termékei és lefordítva ninesenek, de hazai viszonyaira vonatkozásokat tartalmaznak. Hogy e könyvtárt megfelelőleg rendezhessük és a csoport kiállításában felállíthassuk, az első sorban érdekeltek közreműködésére van szükségünk. Főlkérjük ennél fogva mindazokat a szerzőket és kiadókat, a kik ide vonatkozó munkákat írtak, illetve közre adtak: sziveskedjenek ezekből egy példányt az említett ezérra átengedni. Szintugy főlkérjük a kiállítás és különösen a kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoport minden barátját, hogy e könyvtár felállításához járuljon és pedig főképpen régebbi szakmunkákkal, a melyeknek szerzőihez vagy kiadóhoz e gyűjtemény érdekében immár nem fordulhatunk. A könyvek beküldését f. é. október hó végéig „az 1896-ik Ezredéves országos kiállítás igazgatóságának“ ezimére kérjük, Budapest (városiigyet), „az V. csoport számára“. — Budapest, 1895. szeptember hó 28-án. — Az Ezredéves orsz. kiállítás kereskedelem-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége: Falk Miksa, orsz. képviselő. Lukács Antal, főrendiházi tag. Mende Bódog, a csoport előadója.

Milleniumi történet. Az Athenaeum r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története“ című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből, mely az Anjouk-korának leírását tartalmazza Pór Antal kitűnő történetírók tollából, most kerültek könyvpiaiczra az imént megjelent 38, 39. és 40-ik számú füzetek, melyek bizonyára nagy figyelmet fognak kelteni pazar kivitelű műmellékleteikkel és pompás szövegképekkel, melyek az élénk tollal és bámulatos tárgyismerettel megirt szövegeket illusztrálják. Mint műmellékletek vannak a füzetekhez csatolva: „Zára ostroma“ Tintoretto világhírű festménye után, melynek eredetije Velenczében, a dogek palotájában őriztetik, továbbá a „Liber de septem signis“ című kéziratból „Borbála királyné, mint Venus“; ezen kívül Matejkonak képei után Nagy-Lajos király és „III. Kázmér lengyel király“, valamint „Hedvig lengyel királyné“ arczképei; az amazi gyűjteményből „IV. Rudolf osztrák herczeg“ arczképe és „A Szent-György vitézek rendjeuk szabályai 1326-ból“ —

rendkívüli szép kivitelű hasonmás a magyar nemzeti muziumban őrzött eredeti után A számos szövegkép felsorolása hosszadalmas lenne, de a szövegképek közül mégis ki kell emelnünk Székely Árpád eredeti rajzait: az egyik „Nápoly, a Castel Nuovo és Castel Sant' Elmo“, a másik „A capuai kapu Nápolyban“, „Bologna“, „A városháza Padovában“, továbbá nagyon sikerültek „Canosa“ és „Salerno“ tájképei; az „Aquilejai síkság“, „Szent-Simon koporsója Zárában“ és „Nagy Lajos fogadalmi képe“ a Máriacelli templom kinstárában stb. A 39-ik füzetben megkezdődik az „Anjouk-korának“ negyedik könyve, mely „Magyarország fénykorának“ leírása. Ez a korszak reánk nézve annyiban is érdekes, mert a renaissance-korszak, mely a következő században egész Európát megújította, itt indul meg Magyarországon. Ugyanakkor akkor jelennek meg a hódító törökök először az aldunai vidékeken, a honnét aztán a következő századokban lángba borítják Európa keletét A díszes füzetek ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr. Az előfizetők minden szombaton egy-egy füzetet kapnak.

Dr. KÁRMÁN ZOLTÁN távollétében a szerkesztésért felelős: LÖRINCZY GYÖRGY.

Nyilttér:*)

Őszi és téli ujdonságok

Löfkovics Lipót áruházában Rimaszombat.

Miután üzletemet teljesen lebonyolítani ohajtom, a még esőbe jutásom előtt rendelt ujdonságokat, u. m.: legújabb modellek **női felöltőkben, női kabátokban, női gallérokban** átvenni voltam kénytelen, ezeket is, ugymint minden az üzletben található cikket **gyári áron alul árusítok.**

Még megemlíteni vagyok kénytelen, hogy a **téli posztó-, orosz lakk-, vagy bőrczipők, női vagy férfi,** dacára annak, hogy úgy a yers anyag, mint a munkaerő tetemesen emelkedett és az a czipőraktárat legalább 25—30%-al megdrágította, **én mind a mellett mindenféle lábbelit, női, férfi vagy gyermekeknek 20% a régi, nálam már csak olcsón megszokott árnál még jutányosabban elárusítom.**

Hogy a kiszolgálás gyorsabban menjen és t. vevőim nyilatkozatomról meggyőződést szerezzenek, ez év október 1-től, míg csak áru-raktárom tart, **csakis szigorúan szabott árak** mellett, de bámulatos olcsón árusítok.

Kérem — míg e kedvező alkalom tart — ezt tisztelt vevőimnek megragadni.

Teljes tisztelettel
Löfkovics Lipót.

* E rovat alatt közöltékért felelősséget nem vállal a Szerk.

Magán-hirdetések.

Eladó fiszharmonium!

Egy teljesen jó karban lévő, öt változatú fiszharmonium eladó. — Hol? megtudható e lap kiadóhivatalában.

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első huzása 1895. évi október 16-ától 19-éig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar királyi kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első huzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

öt millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összegeben. A második osztály huzása december 6-ától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első huzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét huzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett. — Oly sorsjegyekért, melyeket az első huzás után vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hóban.
Andrássy-ut 5-ik szám.

Magyar osztálysorsjáték-igazgatóság.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Első huzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

I. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. okt. 16—19-ig.

nyeremény	korona	korona
1	80000	80000
1	60000	60000
1	40000	40000
1	30000	30000
1	20000	20000
1	15000	15000
1	10000	10000
2	8000	16000
8	4000	32000
10	2000	20000
13	1000	13000
100	400	40000
860	200	172000
9000	80	720000
10000 nyeremény	összesen	1268000

31,499 pénznyeremény

5 millió

600,000 KORONA

összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

1.000.000

korona.

II. osztályu nyeremények.
Huzás 1895. decz. 6—14-ig.

nyeremény	korona	korona
1 jutalom	600000	600000
1	400000	400000
1	200000	200000
1	100000	100000
1	50000	50000
2	20000	40000
2	15000	30000
4	10000	40000
10	8000	80000
27	6000	162000
100	2000	200000
200	1000	200000
1150	200	230000
20000	100	2000000
21499 nyerem. s jutal.		4332000

E 49 nyeremény közül az utoljára kihuzott kapha a 6000000 korona díjat.

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész 40 Egy fél=5/10 20 egy tized 4 egy huszad 2 korona.

Ajánl és utánvétellel szétküld

HEINTZE KÁROLY fő-elárusító, BUDAPEST, Szervita-tér 3. szám.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.
Sürgöny-ezím: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST.

Minden harmadik sorsjegy nyer.

Szabott árak!

Löfkovics Lipótnál

őszi és téli árak

ugymint: női kabátok, női szörme-, plüsch- vagy posztó-gallérok, **gyermekkabátok és felöltők,**

fiu- és leányruhák, női-, férfi- és gyermekkalapok és rengeteg czipőraktár, továbbá mindenféle alsó ruhák,

melyeket még csődbe jutása előtt rendelt és átvenni volt kénytelen,

most szigoruan szabott és készpénzfizetés mellett teljesen kiárusittatik.

Tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.

Meglepő!! Szabott árak!!

Szabott árak!

Egy tizenegysoros vető-gép jutányos áron eladó. — Bővebb értesítést nyújt **BRAUN ZSIGMOND** vaskereskedő, Rimaszombat.

Eladó.

Rimaszombatban a „Deák Ferencz”- és „Koháry”-utczák sarkán, a kaszárnyával szemben levő

nagy emeletes épület,

az ezzel közvetlen összeköttetésben levő „Koháry” utczai **bolthelyiség és földszinti lakoház,** továbbá

szappan-gyár,

kényelmes földszinti lakház és mellék-épülettel, 466 □-öl területű udvartér és 366 □ ölet tevő esinos kerttel, olcsó árban és igen előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó; étekezhetni lehet **Huszth Lajos v. árvaszéki előadónál Rimaszombatban.** 1—*

Őszi körte.

Finom faj őszi körtét ajánl **Gyürky Pál Tiszolezon.**

Tiszta erdélyi bor!

KOHN ADOLF

csemege-, fűszerkereskedése és sü-tődeje RIMASZOMBAT (fő-tér).

Van szerencsém Rimaszombat és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, hogy az őszi és téli idényre szükséges cikkek már nagyrészt megérkeztek. Már is kapható többféle új **déli gyümölcs,** új **valódi orosz-thea,** különféle finom **rum,** legjobb gyártmányu **friss theasütemény, oroszhal** stb. stb.

Ajánlom továbbá a nagyérdemű közön-ség szives figyelmébe az üzletemben kapható kiválóan finom **szalámit, sódart,** többféle **csemege-sajtot, cognacot,** a kítőnő min-nőségű s világhírű Pfan-féle **QUARNERO BRANDY-t,** valódi **szilvóriumot** és kü-lönféle **liqueurt; tiszta erdélyi asztali bort** literenként 36 kr-ért, finom **csemege-borokat** s mindenféle **csemege- és fűszer árút** a legjutányosabb árban.

Szöllő még mindig a legjobb minőségű kapható nálam.

Végül legjobb minőségű, naponta többször saját sütődémben készült **friss süte-mény** is állandóan kapható.

Üzletemet a nagyérdemű közönség szives figyelmébe és b. pártfogásába ajánlva, vagyok Rimaszombat, 1895. szeptember hó.

KOHN ADOLF,
csemege- és fűszerkereskedő.

Naponta többször friss sütemény!

Árverési hirdetmény.

3329 sz. — Szab. Rimaszombat város tulajdonát képező „alsó és felső vizimalom” 1896 ik év január hó 1-től számított 6 — hat — évi tartamra árverés útján bérbe adatik.

A nyilvános szóbeli árverés határnápjául **október hó 22-ének d. u. 2 órájára,** a városháza tanács-teremben kitzetetik; azt megelőzőleg, a bérbe vételre nézve, **mondott nap d. e. 12 órájáig** a polgár-mesteri hivatalhoz beadandó írásbeli zárt-ajánlatok is elfogadtnak, melyek a szóbeli árverés után lesznek fel-nyitandók.

Bánatpénz egy-egy malomra 100 frt; a részletes árverési feltételek a polgármesteri hivatalba, a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — kívánatra bérleni szándé-kozóknak másolatba megküldetnek.

Kelt szab. Rimaszombat r. t. város Tanácsának 1895. évi augusztus hó 29-én tartott üléséből.

Szabó György, polgármester.

Hirdetés.

A **Tornallyai Takarékpénztárnál** elhelyezett vagy elhelyezendő betétek után **1895. évi október hó 1-ső napjától** kezdve az alább irt módon s mennyiségben **lesznek kamatok fizetendők.**

Fél óra betett összegek után kamatok nem fizetettnek.

Fél éves betétek után 3%-os.

Egész éves betétek után 4%-os.

Egy éven tuli betéteknél 4½%-os kamatok fognak fizetenni a betéti összegek mennyiségére való tekintet nélkül.

Tizezer fírtot meghaladó állandó betétek után pedig 4¾%.

A felmondási határidők alapszabályszerintiek.

Tornallyai Takarékpénztár:

NAGY PÁL, vezérigazgató.

Első magy. osztály-sorsjáték

Ezredéves kiállítási (millenium) sorsjegyek

100,000 sorsjegy, 31,499 nyeresmény.

Főnyeresmény **1.000,000** korona.

Első huzás 1895. október hó 16—19.;

második huzás 1895. deczemb. hó 6—14.

BUDAPESTEN.

Az első osztályu	1	1	1	1	1
	1	2	5	10	20
	40	20	8	4	2
	1	1	1	1	1
	1	2	5	10	20

Mind a két huzásra **80 40 16 8 4** korona

Huzás lajstromok és posta-díj 80 fillér mind-két osztályért. Posta-utalvány vagy postai-utánvét mellett szétküld az előiradott hely 4—5

KUCHTA DÁNIEL, TISZOLCZ.

Rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság.

Árverési hirdetmény.

23396./IX. 1895. sz. — A rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tétetik, miszerint az alább megnevezett községek területén fizetendő bor-italadó, huszfogyasztási-adó, czukorfogyasztási-adó, sör-italadó és szeszitalmérési-adó beszedési joga, az 1896. évi január hó 1. napjától 1896. évi deczember hó végéig terjedő időre, esetleg a felmondás fentartásával az 1897. és 1898. évekre is nyilvános árverések útján haszonbérbe adatik.

Az árverések a magy. kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében **1895. évi október hó 14. napján** d. e. 9 órakor fognak megtartatni s a mennyiben ezek az árverések eredményre nem vezetnek a 2-ik, esetleg 3-ik árverés a következő első, illetve második napon ugyanazon helyen és ugyanoly órában fog megtartatni.

A bérelni kívánók a következőket vegyék tudomásul:

Folyó szám	A község neve	Lakosság száma	Kikiáltási ár egy évre										Jegyzet	
			Borital		Sörital		Huszfogyasztási		Czukorfogyasztási		Szeszitalmérési adó			Összesen
			frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr	frt	kr		
1	Drabszko-Otília . . .	595	102	66	63	50	12	54	28	50	838	03	1045	23
2	Forgácsfala . . .	1404	87	96	105	—	52	04	50	70	1894	60	2190	29
3	Antalfala . . .	568	78	30	10	—	31	56	14	88	842	80	977	54
4	Gyubákó . . .	351	8	70	10	—	2	55	9	—	453	48	483	73
5	Nagy-Szuha és Pon-gyelok . . .	872	60	94	108	—	35	61	75	90	1721	94	2002	39
6	Szeleze . . .	287	16	—	59	—	4	76	18	54	414	30	512	60
7	Válykó . . .	204	4	35	5	—	3	40	4	56	367	50	384	81
8	Rimaszécs . . .	1522	633	31	500	35	227	37	330	60	2122	83	3814	40
9	Zádorháza . . .	177	8	70	5	—	2	52	3	—	193	35	212	57
10	Síd . . .	460	87	—	34	—	6	15	3	—	303	—	430	15
11	Magyar és Tót-Zabar	512	30	45	41	—	4	25	33	30	387	75	496	75
12	Harmacz . . .	686	50	72	48	—	13	96	29	46	690	—	832	14
13	Jéne . . .	343	7	52	16	20	2	52	17	34	204	—	247	58
14	Jeszte . . .	192	—	—	28	50	1	70	—	66	69	5	100	31
15	Gesztete . . .	655	22	83	24	—	8	30	37	08	469	65	561	86
16	Sőreg . . .	845	19	53	110	70	6	35	41	58	605	—	783	16
17	Ajánéskő . . .	670	86	52	65	94	57	30	167	13	1430	80	1857	69
18	Almágy . . .	540	35	06	55	—	1	70	17	82	849	68	959	27
19	Dobfenek . . .	199	4	35	5	—	2	52	3	—	60	—	74	87
20	Alsó-Hangony . . .	704	63	60	111	65	35	25	40	74	686	68	926	93
21	Felső Hangony . . .	675	17	48	59	—	5	06	66	06	603	06	750	66
22	Szent-Simon . . .	819	18	44	8	25	7	25	52	26	698	10	784	30
23	Uraj . . .	479	33	10	50	40	9	14	12	06	528	—	632	70

Az árverések előbb a bor- és söritaladók, és a hus és czukorfogyasztási adókra nézve együttesen s ezután mindjárt ennek befejezte után külön a szeszitalmérési adókra nézve fognak megtartatni. A bor és söritaladókra s a hus- és czukorfogyasztási adókra — bár adónemenként részletezve — csak együttesen tehető ajánlat s csak is mind a négy adónemre együttesen tett ajánlat lesz elfogadható. **A szeszitalmérési adóra mindig külön teendő ajánlat;** erre az adóra s a többi **négy adóra együttesen tett ajánlatok nem létezőnek tekintendők** De lehet árverelni külön csak a szeszitalmérési adóra, vagy külön a többi négy adónemre. Ha a szeszitalmérési adóra nézve az árverésen elfogadható ajánlat tétetik, de a többi négy adónemre nem, vagy fordítva, ugy a különben elfogadható ajánlat alapján kötött szerződés sem fog jóváhagyatni mindaddig, míg csak azok az adónemek is, a melyekre nézve az árverésen elfogadható ajánlat nem tétetett, kellőképen biztosítva nem lesznek.

1. Az árveréseken részt venni kívánók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár tizedrészt (10%-át) készpénzben vagy államkötvényekben vagy pedig a fennálló szabályrendeletek értelmében bánatpénzül elfogadható, a budapesti tőzsdén jegyzett árfolyammal, ha pedig ez a névértéken felül lenne, ez utóbbival számításba vehető egyéb értékpapirokban letenni. — Az árverések bejezte után a legkedvezőbb ajánlatot tevők esetleg tevő által bánatpénzül le-tett összeg visszatartatik, a többi árverezők bánatpénze pedig legott visszaadatik, kivéve, ha a legkedvezőbb ajánlatnak elfogadása bármely okból kétes, mely esetben a következő legkedvezőbb ajánlatot tevő bánatpénz is visszatartatik.

2. Írásbeli ajánlatok szintén elfogadtnak, de ezek is a 1. pontban meghatározott bánatpénzzel látandók el. Ezekben az írásbeli ajánlatokban az ajánlott összeg számokkal és betikkel világosan kiirandó s ha azoknak tartalma oly záradékot is magában foglal, mely a jelen hirdetmény és a részletes bérlési feltételekbe ütközik, és a kikötés nem létezőnek tekintetik.

Az írásbeli ajánlatok, a melyek 50 kros bélyeggel látandók el, következőképpen szerkesztendők:

Én alulírott a bor-italadó, a husfogyasztási-adó, a czukorfogyasztási-adó és a sör-italadónak szeszitalmérési adónak

község _____ községekből alakított beszedési kör, csoport területén való beszedéséért, az 1896. évi január hó 1-től 1896. évi deczember hó utolsó napjáig terjedő időre, és pedig a bor-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a husfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a czukorfogyasztási-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, a sör-italadó beszedési jogáért _____ frt _____ krt, (a szeszitalmérési-adó beszedési jogáért _____ frt _____ krt.) ajánlhatok fel bérösszeg gyanánt, azzal a kijelentéssel, hogy az árverési és bérlési feltételeket ismerem, azoknak magamat mindenben alávetem, s jelen ajánlatomért az ide zárt _____ frt _____ krt-ból álló bánatpénzzel kezkeskedem.

Kelt _____
Az írásbeli ajánlatokon a felajánlott összegek szóval és számokkal kiirandók és az árverés megkezdésére fent kitzűtt idő előtt legalább egy (1) órával lepecsételve a pénzügyigazgatóság főnökének adandók át.

3. Az árverezés a pénzügyi hatóság jóváhagyásának fentartásával történik és a haszonbéri szerződéssel vállalt kötelezettség a legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, illetve az 1. pontban említett esetben a következő legkedvezőbb ajánlat tevőjére nézve, ajánlatának beadásával, a kincstárra nézve azonban csak a jóváhagyás iránti értesítés kézbesítésével áll be.

4. A haszonbéri szerződés jóváhagyása iránti értesítvény kézbesítése után nyolcz nap alatt, de minden-esetre a bérlemény tényleges átvétele előtt, a bérlő köteles az egy évi haszonbér egy negyedrészt készpénzben vagy értékpapirokban, az 1. pont utmutatása szerint bérlési biztosítékul lefizetni vagy pedig a pénzügyi hatóság által elfogadhatónak talált jelzalogi biztosítékot nyújtani, illetőleg letett bánatpénzét kiegészíteni.

5. A többi részletes feltételek a pénzügyigazgatóságoknál és a pénzügyőri biztosságoknál a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Rimaszombat, 1895. szeptember hó 26-án.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.